

TOPONÍMIA DELS POBLES VALENCIANS

L'ALQUERIA DE LA COMTESSA

LA SAFOR

ACADEMIA
VALENCIANA
DE LA LLINGÜA

AJUNTAMENT DE
L'ALQUERIA DE LA COMTESSA

ACADÈMIA VALENCIANA DE LA LLENGUA
SECCIÓ D'ONOMÀSTICA

COORDINACIÓ I GESTIÓ
Unitat de Recursos Tecnolingüístics

RECU LL
Josep-Ramon Millet i Pons

TEXT
Jesús E. Alonso López

DISSENY
Vicent Almar

MAQUETACIÓ I GRAFISME
Guillermo Tomás Lull

© Acadèmia Valenciana de la Llengua

Col·lecció: Onomàstica i Toponímia
Sèrie: Toponímia dels Pobles Valencians
l'Alqueria de la Comtessa, 78

Editat per: Publicacions de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua
Av. de la Constitució, 284
46019 València
Tel.: 96 387 40 23
Adreça electrònica: avl@gva.es

Amb la col·laboració de l'Ajuntament de l'Alqueria de la Comtessa i del CEIC Alfons el Vell

ISBN: 84-482-4182-7
Depòsit legal: V-4427-2005
Impressió: Gràfiques Vimar, SL

www.avl.gva.es

L'ALQUERIA DE LA COMTESSA

Situat en la planura costanera de l'Horta de Gandia, el terme municipal de l'Alqueria té una extensió de 2,10 km². El terreny, argilós i pla, presenta una xicoteta elevació anomenada el Rabat.

Esta llima, compartida amb Rafelcofer i la Font d'en Carròs, va ser ocupada des de l'edat del bronze; en el seu cim s'han trobat les restes d'un gran poblat dels últims temps de la cultura ibèrica. La població actual, de la qual no hi ha referències anteriors al segle XVI, és relativament nova. Durant l'època feudal l'Alqueria va formar part del terme del castell del Rebollet. Era un lloc de moriscs que, en el moment de l'expulsió l'any 1609, tenia 30 famílies. El 1562 se li va afegir l'Alqueria dels Frares, amb la qual va formar una unitat. L'actual terme fou definit el 1725. El nom de la població és degut a la seua pertinença a la comtessa d'Oliva.

El nucli urbà està situat molt prop del camí de Dénia a Gandia, a la dreta del barranc del Beniteixir. El traçat de la població segueix la via que conduïx de Piles a Rafelcofer, i la part urbana més antiga és la de la plaça. El creixement cap a la carretera de Silla a Alacant partix, per tant, dels moments de la seua construcció, a mitjan segle XX. Una altra línia d'expansió busca l'antiga calçada romana que ve d'Oliva, i s'adreça cap a l'Alcudiola. Alguns autors parlen, també, dels caserius del Rabat, de la Torre i de l'Hort de Lloret.

Durant segles, dos mil fanecades de terreny ferm han sigut regades per la séquia Comuna d'Oliva, que pren les aigües del riu d'Alcoi o Serpis. A mitjan segle XIX cridaven ja l'atenció tres horts tancats amb tarongers i llimeres. La població es dedicava tradicionalment a l'agricultura, principalment als cítrics, i també han sovintejat entre els seus veïns els traguers. Pel que fa a les indústries, s'han desenrotllat particularment la de les serradores i la de la confecció de caixes utilitzades en els magatzems per a l'exportació de la taronja. En la segona dècada del segle XX, la població va experimentar un fort creixement, però quedà estacionària des d'aleshores. Actualment té 1.429 habitants.

Des de finals del segle XVI, l'església, dedicada a Sant Pere i Sant Pau, va ser un annex de la de Rafelcofer. Els comtes o ducs tenien el dret de presentació del rector. No serà fins al 1773 quan serà declarada parròquia independent. Ben prop, dalt d'una muntanyola, es troba l'ermita de Sant Miquel, construïda en la primera mitat del segle XVII sobre una ermita anterior; depén eclesiàsticament de la Font d'en Carròs.

La documentació municipal data dels inicis del segle XX, però hi ha un important arxiu parroquial, que inicia les seues sèries el mateix any de creació de la parròquia, i encara disposa d'algun llibre més antic. Les festes se celebren en el mes de juny.

L'ALQUERIA DE LA COMTESSA

Orografia

Muntanya del Rabat
Muntanyeta de la Creu

Muntanyeta de Sant Miquel

Hidrografia natural

Barranc del Beniteixir (o de
Palmera)

Barranquet de Sotaia
Font de la Quaresma

Hidrografia artificial

el Fil del Poble
Motor de Sant Pere
Séquia de Piles
Séquia de Rausell

Séquia de Sotaia
Séquia del Rafalatar
Séquia Mare d'Oliva

Poblament

Alqueria d'Alandete
Casa de l'Heretat
Casa del Rabat

Casa d'Enric
Casets del Rabat
l'Alqueria de la Comtessa

Vies de comunicació

Antiga Via de Gandia a Dénia
Camí de Gandia
Camí de la Font de la Quaresma
Camí de la Pedrera
Camí de la Torre
Camí de Matacabres
Camí de Sotaia
Camí del Cementeri
Camí del Molí

Camí del Rabat
Camí del Rafalatar
Camí dels Pedregals
Camí Fondo
Camí Real de Gandia
Camí Real de Xàtiva
Carretera de Piles
Senda de la Sort
Senda dels Pedregals

Altres llocs d'interés

Cementeri

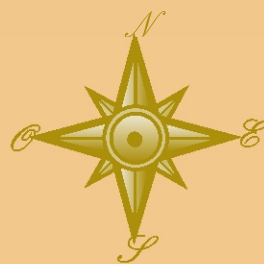
Ermita de Sant Miquel

Ermita dels Sants de la Pedra

Molí de Català

Poliesportiu

l'Alqueria de la Comtessa

La Safor

